

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

ועבדיה זווי לא קני. דוקא עבדיה זווי אבל עשה מן הנסכא כלי כגון כוס של כסף קני אע"ג דהדר עבד ליה נסכא דלא גרע מנסכא ועשין כלים אכל זווי ולגינה אין מורת חשיבות עליהן כ"כ: **המחלף** פרה בחבור. אורחא דמילתא נקט שדך להחליף פרה בחמור ולמכור שפחה גדמים אכל אין לפרש ללא מני למינקט המוכר פרה וילדה לפי שאין פרה נקנית בכסף אלא במשיכה ובשעת משיכה רואה אם ילדה אם לא אבל שפחה נקנית בכסף דעבדים הוקשו לקרקעות דהא רבי מאיר קמני לה ורבי מאיר לא מקיש דהא קאמר דנשבעים על העבדים ועל הקרקעות אית ליה דאין נשבעין כדמוכח בשבועות (דף מג. וס) גבי יש דברים שהן כקרקע ואינן כקרקע וכיון דלא מקיש לענין שבועה ה"ה לענין קנין דהא מיימי רביה הכא משבועה אגול ומימי קמני יש לחלק דלענין גזל ושבועה נראה לגמלא להשוות דמרייהו נפקי על ידי כלל ופרט גזל לקמן בפ' בתרא (דף קח:) ושבועות דפרק [שבועת הדריינים] (שבועות דף מג: א): **והלכה שותק ובה בה. למ"ד** דברי ושמא צרי עדיף ינחא ולמאן דאמר לא צרי עדיף אורי שהוא מפרש דשתיקה כהודאה דמיא ולא כאומר איני יודע: ומי

לא מני פיה מהל' לולג
הלה ד סמך עשין מד
טושיע איה סומן חממה
ספק ג:
לד ב ג מיי פיה מהל'
גולה ופירה ה' יא
סמך עשין ענ טושיע ח"מ
סמך שם ספק ג:
לד ז מיי שם הלכה י
טושיע שם ספק י:
לד ח מיי שם הלכה יא
טושיע שם ספק ג:
לד ט מיי שם ספק ג:
הלכה ו סמך שם
טושיע ח"מ סומן סמך
ספק ג:
ב ב ל מ ג מיי שם
הלכה ד טושיע שם
ספק ג:
מא ע מיי פיה מהל'
מכירה הלכה י מהל'
עשין ענ טושיע ח"מ סומן
ככ ספק ג:
בב פ ז מיי שם הלכה
יא וטושיע טושיע שם
ספק ג:
בג ק מיי פיה מהלכה
טוהן ונטון הלכה י מהל'
סמך עשין ענ טושיע ח"מ
סמך פיה ספק ג:
מוד ר מיי פיה מהלכה
א פ' ח מיי מהל' מכירה
הלכה י סמך ספק ג:
טושיע ח"מ סומן סמך
ספק ג:
מוסף רש"י
נעשה שנינו בידו
וקנאו. בשנינו ללא מילתא
דלא טבח ומכר שלו הוא
טובה וכו' ופירו' מני
וה' אכל קרן וכלל משלם,
קני י שפחה וכלל וכל
שגב או כשעת העברה
דקני (דע"ל טוה). בעבדים
אומר לו הרי שלך
לפניך. דעבדא מתקלקלי
דמי וקרקע דהא עבדיה
ואינה נגזלת לטות לגזול
דנשואו וליהו דנשואו
(דע"ל טוה). קרקעא וכל
קרקע אינה נגזלת וכל
מקום היא נכשמת עבדיה
שעמדת ועבד מתקלקלי
דמי ואע"ג נגזל ליהו
נקמה לגזול נגזל דמיס,
הילכך כי אוקון כנשמתה
דמריה אוקון (ב"ב פ).
משבועה ונפסלו שפסלו
מלכות ג' (ב"ב טו). ורומה
ולטנא. מלכה (סו).
אומר לו. לגזול. הרי
שלך לפניך. עשין כמות
שהיא. דהיק שאלט יוכר
הוא (דע"ל טוה) וכלגז
שטול לו אוהו עשנו
וקרקע ג' והיכי לא
הגזלה אגר גזל. שהרי לא
נשמתה (ב"ב טו). שכל
הנשבעין שבורה. כל
המתחייבין שבועה מן
המורה. נשבעין ולא
משלמין. למאן לא
חייבה מורה שבועה לשבע
ולטול. אלא מתבע ישבע
למטע ולא יתלם (שבועות
טוה).

א) בנא"ש אחא פיה
חדשת בלא ללא. ב) גי
רש"ל בל א לעיל סה:
ד) לעיל ג: וטושיע. ט) ב"ב
ק: לעיל ג: וטושיע. י) גיטין כג:
יא לעיל טו. לקמן ק"ה.
יא) עין חופות לקמן דף
למ. ד"ה ה"ה. טו) ב"ב
ק"ה. יא) טושיע מד: וטושיע.
ט) עין סכפר פיה יושע.
ט) טושיע. טו) טושיע.
כהו. ט) קידושין כב:
ט) לקמן ק"ה.

הגהות הב"ח

א) גבי נסכא קני מני
אמריה ח"מ יוכי ס"א
וכי תימא וכן כמות:
ב) והא לא קני הוקיעה
מן אמרי מהשה ענין
הוקיעה ל"ל: א) ונעבדה
איכפא מני ומני (עממיה)
מ"מ וי"ב ס"א דהוקיעה:
ד) ר"ש ד"ה פ"ט וכו'
וממנה הוא מתרשבות:
ה) ד"ה גזל וכו' הניכר
הוא וקנייה בשנינו
הס"ד ורמ"ז מ"ה
והחמיר בני שבטתה
וירוח וטעמו ולא מצי
למימר ליה הרי שלך
לפניך הס"ד: א) ד"ה
שפסלה וכו' כמות אע"פ
שכיבר ברוקין שבעין
פטור דכל: א) ד"ה ישבע
וכי לאוימא בגזל דקטע
לידה דלא וקתב:

גליון הש"ס

גבי אמר טאן דגזל נסכא
מתבריה. עין מנחות דף
ק' ע"א ח"מ ד"ה ודמלא:
שם דגזל פ"מא ויקח למד
דקטע (ס"א יא פסקו ו)
ממורסא פלגא דמרי:
שם משום דבריייתא
איכפא תניא. עין שם
דף קמ"ג מוספא ד"ה
וי"א: שם ה"א סקמי
תרי"א אפ"ד. עין יומא דף
ט"ו ע"ב מוספא ד"ה מ"ש:

לעני רש"י

פליגא טייל ושל
מתחת.

מוסף תוס'

א. כיון דאיכא שנינו השם
חשוב ר"פ. ב. דהא
אמרינן לעיל עצים משופין
ועשין כלים קני להו
בשנינו אע"ג דשנינו החתור
הוא. ר"ס. ג. דדרבנן
של בני אדם להחליף
בהמה בבמה, ולמכור
עבדים ולא להחליפן.
ד עבד
למקרקעי לטובה. רש"י.
ה. [נאכל] לענין קניה הרי
הן כקרקע, ודברתן כב
האשה נקנית (קידושין כב
ע"ב) ע"ב כעני נקנה
כספך בשטר ובחוקה,
דלקניה חוקשו לדברי הכל
לשה אהוה וכאמר
בפ"ק קידושין דמתיר
והתחלתם אותם וכו' ולא
אשכחן מאן דפליג בהא.
רש"י. א. [דנא] שותק
לאו דקטעין שאם אלא
משום דהתיקא כי הא
כהוראה דמא. רש"י.

מאי לאו ה"ה לנחלקה. וכיון דלענין פסול מפסלה לענין מקנה נמי
שינוי הוא וקני: פנים חדשות באו לכלא. לא זו היא לזניה הראשונה
אלא זו לזניה אחרת שהנזר מיקון וגיבול בפני עמלה ומשונה
היא (י) מהראשונים דאי אפשר לנמנע או גדולה או קטנה: נסכא.
פלט"א של כסף: הדר עבדו לכו
נסכא. אם ילדה ושינוי החור
לזניו הוא והכא ליכא למימר פנים
חדשות דאין אדם מקפיד על רצועה
ותקונה אלא שפחה חשיכה בעלמא:
שחימו. שמורין כעין שנים: ועבדים
חדמי. שליבנה: לא קני. שסופן
לחזור ליושן: נעשה שינוי צידו
וקנאו. (ב) כך דלס טבח ומכר שלו
הוא טובח ושלו הוא מוכר ואין משלם
אלא כפל: פדנא. מרגום של לנד
צק"ט. ופדן ארס"ט על שם שני ארמיים
היו ארס נהייים וארס לזניה: כרנא.
מרישה: דאמר הונא חזרין עלאי
דאלא וצבור מלנא. שמואל אחי
דנינא: מרבנן צבדים אומר לו
הרי שלך לפניך. דקרקע דמי
וצרשומיה דמריה קיימי: גזל מעבד
ונסדק. שינוי הניכר הוא (ט) ונעבדה
גז עבדיה. נרבעת או נעבדה
פסולה לקרנן דמתיא צבור שגמ
ארבעה ותמשה (לעיל דף מ:). שפסלה
מעל גבי המוצא. כמות (י) שאין יוכר
דקוקן שבעין: פטורין. כלל דממות
לאו למוצא קיימי: גבי אלא פליגו
נחשה. דלא הוי שינוי כולי האי דלא
אישתני כולי גופה: איפכא תניא.
רבי מאיר אומר כשעת הגולה וחכמים
אומרים צבדים אומר לו הרי שלך
לפניך וקאמר רב הלכה כר' מאיר
דמתניין דהיינו רבנן דברייתא:
איפכא אמרייה. רבותי. ואב"א כי
לא מפכינא. מתני ומתני ברייתא:
חדא מקמי חדא. אכל חדא שנהיה
מקמי תרתי ברייתא מפיק והכא
תרתי איכא חדא הא דלמאן לעיל
ברייתא איפכא תניא ואידך הא
דמניא כו': המחליף דו'. להכי נקט
מחליף גבי דבהמה ולא תנא מוכר
דנקט בשפחה דבהמה אינה נקנית
בכסף עד שימשוך וכי משך דבר
הנראה לעינים הוא אם ילדה אם
לא ואין כאלו ספק אכל דחליטין
מתוקמא כגון שלא משך צעל החמור
את הפרה אלא צעל הפרה משך
את החמור ונקנית הפרה אל צעל
החמור כמשמית החמור בכל מקום
שהיא דמתנן (קידושין ד' מת). כל
הנעשה דמיס צאחר כיון שזכה זה
נתחייב זה דחליטין ולא ידעין השתא
אי כבר ילדה פרה צענת משיכת
החמור וצרשות מוכר ילדה או לאחר
משיכת החמור וצרשות לוקח [ילדה]:
וכן המוכר שפחה. עבד כעני
נקנה בכסף וע"ג שאין לפנינו צענת
מתן מעות: וסלג שוסק. צרי ושמא
צרי עדיף: ישבע המוכר. דאיכא
הודאה במקצת ואיכא שבועה דאוריית'
(י) דקטע לידיה דלא קתבע ליה האי

לוקח שפחה שלימה יש לי צידך עם ולדה וזה אומר אין שפחה שלימה יש לך צדי אכל לא ולדה דמורה ליה צמקתא ומשום הילך לא מפטר דהא
קטע ידה ולאו הילך הוא והכי מוקי לה כהשואל [ב"ב ק:]: נשבעין ולא משלמין. מי שמוכר אחרת וטושיע ויפטר דתני (שמות כב) ולקח בעליו ולא
ישלם מי שעליו לשלם הוא נשבע ולא נשבע המוצע וטושיע: אין נשבעין. וצרשות מוכר תעמוד עד שיביא לוקח ראייה. אלמלא לרבנן עבדא
כמקרקעי דמי: אין נשבעין על הקרקעות. דפרק הובב (ב"ב דף טו:). א) פני. דמתניין מני עשין למינא איפכא הלכה כרבנן מצני ליה:
פטור

הורא קריאה משלם כשעת הגולה, אמ' ליה לרב אשי הכי אמ' משמא דר' יוחנן גב טלה ונעשה איל עגל ונעשה שור נעשה שינוי בידו וקנאו. אמ' ליה לא תשבש גבירי הא שמעתא משמא דר' אליעזר איתרמא, להרדיע כמה
הו וזרין להגדי השמורה ממי שקיבל אותה מרבותיו וכי כל דבריהם אינם אלא בקבלה ברוחה ממי שראוי לקבל הלכה כפיו.

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

צ"ח.

עין משפט בין מצוה

גג א מ"י פ"ד מהלכות
מלוה הלכה יא סג
לאזין קמי טושיע י"ד
סמון קמא:
ג ד ב מ"י פ"ו מהלכות
חובל ומזיק הלכה יא
סמג עשין קט טושיע ח"מ
סמון שפי ספיק א ספיק
ג כה"ג:
ג ד ב מ"י פ"ד מהלכות
מעשה שני הלכה יא
סמג עשין קלו טושיע י"ד
סמון שפי ספיק א עשין
ג ד מ"י פ"ו מהלכות
חובל ומזיק הלכה יא
סמג עשין קט טושיע ח"מ
סמון שפי ספיק א עשין
ג ד מ"י פ"ו מהלכות
מעשה שני ט"ו טושיע
סמג עשין קכ"ג א ספיק
ג ד מ"י פ"ו מהלכות
מעשה שני ט"ו טושיע
סמון שפי ספיק א עשין
ג ד מ"י פ"ו מהלכות
מעשה שני ט"ו טושיע
סמון שפי ספיק א עשין

עד" בתבניא. פ"י בקונטרס וטוהן לו שמונה ולפירושו חשיב ממעלה
למטה כלומר י"ז או י"ח בתבניא עד י' בתבניא א' יחיד ליה
תבניא אכל הא תשעה מן הראשונים בתבניא בשניים יחיד ליה
ט' מן השניים תחת ט' של ראשונים או י' ב"כ וי"ח פ"י עד י'
בתבניא ויחיד ליה י' ולפירושו היה

מגלגלה למעלה:
עבורין ויצלוין. לאו דוקא אלא
אפ"י עבורין א"י מ"י זר
אמוראה למשקליהו הוו כלולין ואפ"י
כלולין אי לא מ"י למשקליהו חייב
והא דנקט כלולין ועבורין משום
דסתם כלולין מ"י שקיל להו זר
אמוראה וסתם עבורין לא מ"י
שקיל זר אמוראה:
וה"מ דארייה אדריי. משמע הכא
דלא חשיב הגזנה כי אדרייה
אדריי בלא נטילה זידו אע"פ שגומד
במקורו וכן דהניקין (ג"טין דף ט"ג)
גבי עני המנקה בראש היות א וקשה
דכפ"ק דב"מ (דף ט"ו. וס"ט) אמר גבי
טלית שראשו אחד על העמוד וראשו
אחד מונח ע"ג קרקע שאם הגזינה
אדם ראש המונח ע"ג קרקע ומתק
ראש שע"ג העמוד להציאו אכלו
שהוא קונה מטעם הגזנה וא"י
משיכה קאמר התם אמאי נקט ראשו
אחד ע"ג העמוד אלמא חשיב הגזנה
הוא"ל ומצינו אף על אפ"י המעלה מ"י
ו"ל דהתם חשיבא הגזנה טפי לפי
שראשו אחד אוחז זידו א"ל התם
מיידי כגון שידו כ"כ צובה כשימתקו
לא יפול ראשו לארץ אלא יהא מוגבה
ג' מעל הארץ וא"ת דכסוף שילוח
הקן (חולין דף קמ"א): משמע דכי טריף
אקן ומתגביה יוניס דחשיבא הגזנה
לקנות אע"פ שאין מוספס זידו ו"ל
דדוקא הכא ובהניקין לא חשיבא
הגזנה דאיכא תרתי לגריעותא דלא
תפסס וגם אין מנציה אלא משפיל
אכל יוניס דמתגביה חשיבא הגזנה
אכל אס היו נופלין למטה ע"י טריפת
הקן לא היה קונה כיוון שאין תפוס
זידו כלל ולפי"ז זה הו"מ לפלוני הכא
באדרייה אדריי זין דרך ירידה לדרך
עלייה אלא דניחא ליה לפלוני בדרך
ירידה גופיה זין אדרייה אדריי זין

ואי מחמת תרעא זיל לא מנכינן ליה והא קא
שבה לענין נסבא אלא כ"י הא דרב פפא ורב
הונא בריה דרב יהושע עבדי עובדא בזווי
דאגרדמים טייעא עד י' בתבניא אמר רבה
יהורק מטבע של חבריו לים הגדול פטור
מאי טעמא אמר הא מנח קמך אי בעית
שקליה והני מילי בצלולין דקא חזי ליה אבל
עבורין דלא קחזי ליה לא והני מילי דאדרייה
אדריי אבל שקליה בדידה מיגול גוליה השבה
בעי מיעבד מתיב רבא ^ב: אין מחללין על
מעוה שאינן ברשותו ^ב כיצד היו לו מעוה
בקסטרא או בחר המלך או שנפל כיסו לים
הגדול אין מחללין אמר רבה שאני לענין
מעוה דבעינן מצוי בידך דרחמנא אמר
יצרת הכסף בידך וליכא ואמר רבה יהושע
מטבע של חבריו פטור מאי טעמא דהא לא
עבד וליא מירי וה"מ דמחיה בקורנא וטרשיה
אבל שיפא אשפוינא חסורי הסריה מתיב
רבא ^ב הבהו על עינו וסמאה על אונו וחרשו
עבד ויצא בהן לחירות כנגד עינו ואינו רואה
כנגד אונו ואינו שומע אין עבד יוצא בהן
לחירות רבה לטעמיה ^ב דאמר רבה חרשו
לאביו נהרג שאי אפשר לחרישה בלא חבורה
דמפתא דרמא נפלת ליה ^ב באוניה ואמר
רבה ^ב הצורם אוון פרתו של חבריו פטור מאי
טעמא פרה כדקיימא קיימא דלא עבד ולא
מירי ^ב וכולהו שוורים לאו לגבי מוצה קיימי
מתיב רבא ^ב העושה מלאכה במו חמאת
ובפרת חמאת פטור מדיני אדם וחייב בדיני
שמים מלאכה הוא דלא מינכר היזיקה אבל
צורם דמינכר היזיקה הכי נמי דמחייב בדיני
אדם אמרי הוא הדין דאפילו צורם פטור
והא קא משמע לן דאפילו מלאכה דלא
מינכר היזיקה חייב בדיני שמים ^ב ואמר
רבה השורף שטריו של חבריו פטור
דאמר ליה ניריא קלאי מינך בר המא היכי דמי

מחמת תרעא. שצלו גשמים ומלאו רוב תבואות בעולם והזילו
הפירות: לענין נסבא. אם זה להתיכן ולעשות מהן גרוטאות יש
יותר מן הראשונים והיו רבית: עבדו עובדא. באלם שהלוח את
חבירו על המטבע והוסיפו עליו והלכו אכל אגרדימוס סומר
ישמעאל והיה לו מן הראשונה ומן
השניה ומלאו ב"ח של מטבע שניה
י' מן הראשונה ונתן לו שניה:
אמר רבה גרסינן בכולהו: הוורק
מטבע של חבירו ניס. אע"ג שאין
יכול לטול: פטור. כדמפרש ואולי
דלא שקליה בדידה אלא דאדרייה
שהיתה זיד בעלים והכהו זה תחת
ידו ויניחו לים הואיל ונלולים הן
וקא חזו ליה אמר ליה הא מנח קמך
ואינה אצורה ואי משום דבעי למינח
זוחא לזר אמוראה למישט ולמישקליה
גרמא הוא שגורם להפקידו אותו
שכר וגרמא בזקין פטור: אכל
ועונין. צענת המזו דהוה ליה
מעוה צדיק אצד הוא ואין זה גורם
אלא ממש דהא ממש המזו: היה לו
מעוה צדיקטרא. מקום והוא רחוק
מאל ויש בו סכנת דרכים ואין שירות
מלוות שם: אין מחללין. אלמא
אצד חשיב ליה זיס הגדול: השף.
אשפוינא צנע"ר שפחת את הנורה:
קורנא. מרטיול צנע"ר: וטרשיה.
שפאלו כחנן חלקה. לטון טרשיס:
צושינא. ל"מא צנע"ר על נפשים:
חסורי חסריה. וממש הוא ולא
גרמא. עטמא דרבה בטולה משום
גרמא בזקין הוא פטור: על אונו
וקרנא. אלמא אף על גב דלא
חסריה כיון דעשה מעשה גנופו
לאו גרמא קחשיב ליה אלא ממש.
והכא נמי כיון דמחייב צקורנא
ופחמיה ^ב ועל ככה חסרו דמים
מעשה הוא: רבא לטעמיה. הלך
גבי עבד נמי חסרון הוא ^ב וכןכנגד
סורה. אשקיינא צנע"ר פוגם:
נמי טעמא. שקל כנגדן משקולות.
ופרה וכל מעשה נפלים במלאכה:
מנא

תורה אור השלם

1. ונתנה בכסף צורת
הכסף בדרך ודלכת אל
הקיקום אשר יבחר?
אליהו ב:
דברים יד הכ

הנהרות הב"ה

ה) גמרא נפלת ליה
באדרייה:
באדרייה:
הנהרות מהר"ב
רנשבורג

לעוי רש"י

א) תוס' ד"ה ע"י וכו'
עד עשר בתבניא יחיד ליה
תבניא. עין שיש על שמה
בצדקין א"ש טו נשאר
מה"ל ששן ר"ס קנ"ג
בצילור דברייה:

מוסף תוס'

א) מירו קשה דהא
משמע דקאי לפרושי
הא דאמר נתון המטבע
היוצא באות שעה ר"ל.
ב) דבכ"ה דמרווח נתון
על מטבע היוצא באות
שעה אבל אי הוה קא
חדר בתבניא לא יחייב
ליה של אותה שעה
אלא דמכבי ליה. ר"ל
ג) ודלא חשיב כ"ה

מוסף תוס'

שהוגבה על ידו הואיל
והספו ליפול. מוקי זימ ע
ע"ה דיה הואל. ד. שאין
בו גול אלא מפני דרכי
שלום. מוקי זימ טס.
ואע"י הדפוסיות במכוון היו
מגבירין. לא"ש זימ פ"א
פ"י טל. ה. ויכול לומר
הו"ו שחן לפניך. ופ"ה.
א. שאינו יוצא בשום
מקום. שחרורה נתבטלה
ופסלתו מלכות כנסדק.
כע"ה. ז. כגון שרעם
אוהה. ר"ס. ח. ובגון
שאמר הרי זו. ר"ס.
ט. אבל הכא בבחמת
חולין. מדקאמר כולחו
שוורים לאו לגבי מוצה
קיימי. ר"ס. ו. לפי זה
דאק"ש רבא מן העושה
מלאכה במי חמאת ובפרת
חמאת. לאו מפרת חמאת
קא מקשי אלא ממים
ושנשאבו למי חמאת,
וקדים שנתקדשו באפר
כו'. ואי מי פרת חמאת
דקאמר לאו שהקדישה
כבר לחמאת קאמר אלא
פרת אומה הראויה
לחמאת קאמר. כע"ה.

מוסף רש"י

השק מטבע. שק גרמו
ולא יאלה התבואה (ע"פ
הרשב"א ב"ב ג'כ). כנגד
עניו. הכהו כמלך מנג
עניו על זה (דע"ל ע"ה).
שהכה כמלך והעניו
קבול ואינו רואה כי תמחש
(קדושין כ"ד). העושה
מלאכה במי חמאת.
ששקל מנגון משקלות וכן
נפסלון במלאכה (ע"ל טו).
מי חמאת דפרה למועה
וכן פרה לעומה נפסלון
במלאכה. דמכבי אסר לא
עלה עליה עול וכו' תסת
מכבי למשמרת למי דיה
ומנא חכמי מה מ"ל
שיכול לון לי שמה מלאכה
סופלת אלא כפרה. ומנין
אף בתמי מ"ל לתמחתי
למי דיה. כלומר שיחייב
משומות לך ולא לזר
אמר (ג"טין ג'ג). פטור
לגלם (ש"ס)
דהוק שחייב ניכר כל
שמה חוק (ע"ל טו).
והייב בדיני שמים.
פירעוה לטל לרביס
שמתקין להספיד לזכרם
(ג"טין ג'ג).

רבינו הגנאל

כי הא דרב פפא ורב הונא
בריה דרב יהושע עבדי
עובדא בזווי דאגרדמים
טייעא עד עשרה תבניא.
אם הוסיפו על
המטבע ששים על השמנה
שון רביע במכספי וחומש
במחורן. והשפיר אחרי כה
שהיה נמכר במטבע
הראשון בעשרה כן גם
עכשיו במטבע שהוסיפו
עליו נמכר. אצ"ג דלענין
כספא שבה לענין משא
ומתן לא שבה כלום. הוא
שאמרו חכמים נתון לו
מטבע היוצא באותה
שעה. אבל אם שבה לענין
משא ומתן אפילו כל
שהוא אמרו. וכן הלכה.
ואם הוסיפו עליו יתר
משינים בעשרה נתון לו
מטבע הראשון. דקיימא
לן כדמתניין רבין בא"ב דק.
ב) ותני למתניתין בא"א את
המותר בלבד מהחזיר לו.
[ערך]: והני מילי
בצלולין דקא חזי ליה אבל
עבורין דלא קחזי ליה לא
והני מילי דאדרייה אדריי
אבל שקליה בדידה מיגול
גוליה השבה בעי מיעבד.
ובכום צלולין לא אמון
אלא דאדרייה אדריי. אבל
מטא לדידה מגול גוליה
והשבה בעי. פ"י שנגלגלו
ולא הבהוהו. אבל הגדולה
קנאו. [ערך]: וה"מ
אמר

שקליה בדיה אי נמי אין חילוק זין דרך ירידה לדרך עליה לא קני הכא באדרייה אדריי לפי שאין דרך הגזנה זיה
הענין אכל ציונים שהן צעלי חיים דרך הגזנה בדרך כמו קורא לה והיא צאה או היטה צמקל ורמחא לפניו דחשיב משיכה אף על
שהלכה מאליה ומיהו אם היו היונים יורדים ע"י טריפת הקן לא חשיב הגזנה אלא עלייתם דוקא:
השף מטבע שפי חבריו פטור. נראה דרבה סבר פסלמו מלכות לא היה כנסדק ^ב דאי היה כנסדק אס כן כ"ש דש מטבע היה כנסדק
והרי חסריה טובא ^ב ואמאי פטור: **בתיב** רבא הבהו על עינו וסמאה על אונו וחרשה עבד יוצא בהן לחירות. ואמאי והא לא
חסריה דאין זו פגם וחסרון אלא כיון שקלקלו חייב אע"פ שאין זו שום פגם וחסרון והואיל וכן הוא ה"נ ליחייב ומשני רבה לטעמיה כו'
יש שם חסרון טיפתא דלמא דנפלה באוניה וכיון דיש חסרון צאמו קלקול חייב על כל הקלקול כמו בשפייה דחייב בכל הקלקול
לתיחייבה על מה שחסריה לא היה כריך רבה להשמיענו דחייב וא"ת ואמאי עבד יוצא בהן לחירות הא צעין מומין שצגלי דומיא דשן
ועין ובחרשו הכי היו צגלי ו"ל נהי שאין ניכר זו כלום כשהוא יאן או עומד במקום אחד ושומק מכ"מ כיון דלפי מנהגו שמתנהג
והולך ניכר שהוא חרש חשיב מוס שצגלי ועי"ל דאין כריך שיהא קלקול צגלי אלא שהאכר שיש צו קלקול יהא צגלי:
הצורם אוון פרתו של חבריו פטור. והא דתמן לעיל (דף ט"ו): גול צהמה ונתעבדה צה עבירה או שנפסלה מעל גבי המוצה אומר
לו הרי שלך לפניך ונפסלה היינו שנפל צה מוס דאי נרצעה היינו מוצה מוצה קיימא ^ב: **הא קמ"ל דאפי' מלאכה דלא מינכר היזיקה**.
הטיל צה מוס דמתי ^ב חייב ו"ל דמתני' איירי צהמה קדושה ^ב דודאי לגבי מוצה קיימא ^ב: **הא קמ"ל דאפי' מלאכה דלא מינכר היזיקה**.
מימה דצפרק הניקין (ג"טין דף גג. וס"ג) פריך מהכא למ"ד היוק שאין ניכר שמה היוק דעושה מלאכה במי חמאת ובפרת חמאת
פטור ואי שמה היוק אמאי פטור ומאי קושיא הא אפי' צורם אוחז למינכר פטור משום דסתם שוורים לאו לגבי מוצה קיימי ואי"ל
דהתם פריך מפרת חמאת דפרה אדומה דלמיה יקרים פשיטא דלגבי מוצה קיימא והכא צעמתיין פריך לרבה ממי חמאת דסתם מים
לאו למי חמאת קיימי דקודם קידושן דוקא פסלה צהן מלאכה כדמתן צמסכת פרה (פ"ד מ"ד) ומיס המלאכה פוסלת צהן עד שטיעלו
חמאת נמי פריך מדמשני התם מי חמאת ששקל צהן משקלות ו"ל דכיון דנקט מלאכה לרבותא דקאמר הכא דאפי' מלאכה דלא מינכר
היוקה חייב צדיני שמים א"כ דייק שפיר התם דהוק שאין ניכר לא שמה היוק דאי שמה היוק אין כאן שום רבותא צמאי דנקט
מלאכה חייב דבכל מקום חשיב שאינו ניכר כניכר ועוד יש לומר דרבה סבר דהוק שאין ניכר לא שמה היוק אלא למ"ד שמה היוק
כ"ש דמחייב צורם דמינכר טפי ורבה דפריך צעמתיין לרבה סבר צורם הוא מינכר היוקה וחייב למ"ד היוק שאין ניכר לא
שמה היוק כדאמר מלאכה דלא מינכר היזיקה אלא צורם דמינכר היזיקה הכי נמי דמתני' וא"ת והיא"ל יכול אדם לנסול פרמו של
חבירו והא צעין עובד דומיא דעבד דניחא ליה ויש לומר הני מילי צעמתיין המלאכה מניחא אכל צעושה המלאכה צדיים לא
צעיה אלא שיהא ניחא ליה לעושה וכן צהכשר דצעין יותן דומיא דמי ימן:

דמחיה בקורנא וטרשיה. ס"א וטרשיה. פירוש מהא בליטת הירכות של אותיות המצויירות במטבע. [ערך]: אבל שיהיה בשושינא חסורי חסריה. ואכות אותו תחון (דברים טו. כא). תרג' ושפית יתיה בשושינא. [ערך]: אמר
רבא הצורם אוון פרתו של חבריו פטור. מ"ט פרה כדקיימא קיימא לא עבד בה ולא מירי. כוליהו שוורים לאו לגבי מוצה קיימי. פ"י סדן אוק הבהו או מינכר ונשה בר ורשם.